

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRETPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VII.

BROJ 50.

Sibenik, 13 prosinca 1936.

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Najprije...! Samo...!

Uvjereni smo o istinitosti Evandjelja. Uvjereni smo, jer je Evandjelje Božja riječ, a Bog je Istina.

Pa dobro! Postavimo, međutim, sami sebi ovo pitanje: — Da li nas to uvjerenje krijepi i oduševljava? Primamo li evangeosku istinu uvijek s veseljem i ushićenjem?

Evo, i ove se Kristove riječi nalaze u evangeoskim knjigama:

»Što koristi čovjeku ako sav svijet dobije, a dušu svoju izgubi?« — »Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, i sve će vam se ostalo nadodati!«

Kako te riječi djeluju na nas? Zar ne, kao da nas tu uvjerenje o istinitosti Evandjelja izdaje i stvara ravnodušnim... Jer kako bi, inače, mogli toliki i toliki, pa i među crkvenom hierarhijom, živjeti tako kao da nam je naredeno: Tražiti najprije kraljevstvo zemaljsko...?

— Svećenik je. prihvaća razumom cjelokupnu Kristovu istinu. I prema vani točno vrši svoje staleške dužnosti. Međutim, njegovo postupanje, čitav njegov privatni život glasno nam propovijeda, glasnije nego njegova riječ s oltara: Tražite najprije kraljevstvo zemaljsko...!

— Trgovac je. I smrtno biste mu se zamjerali, kad biste mu rekli, da nije kršćanin, da ne drži do Kristovih riječi. Nu on, uza sve to, traži od svojih dužnika 25 posto kamata, a na svemu hoće »zaraditi« čistu polovicu.

I taj propovijeda: Tražite najprije kraljevstvo zemaljsko...! A takvih ima u svim staležima. I to ogromnom broju!

E, pa onda koje čudo da su došli mnogi koji su, zakoračivši jedan korak naprijed, iza svega glasa počeli propovijedati: Tražiti SAMO kraljevstvo zemaljsko?!

U tome i jest sva željezna dosljednost komunizma. Ili je Bog i Njegovo kraljevstvo na prvom mjestu, ili ga uopće zanijemo!

Komunizam je, priklonivši se drugome ili — zabacio sve duhovne, nadzemaljske vrednote i počeo vjerovati samo u materiju i zemlju, u stroj i naftu, u pšenicu i bombu.

I mi ga osuđujemo. Oštro i bezobzirno. A ne znamo da su oce-

Iskrena i otvorena riječ

Ko je zalag mira?

Mi katolici!

To smo uvijek isticali, jer mi hoćemo da budemo dosljedni sljedbenici Onoga, prilikom čigova rođenja su zborovi nebeski pjevali — a na zemlji mir ljudima dobre volje! — Međutim, sada to priznaju i oni kojima smo otrag vrlo kratkog vremena bili element nemira i razdora.

Hvala na priznanju!

Ali da budemo na čistu!

Mi se, a ma baš u ničemu, nismo promijenili. Isti smo, ako ne još i borbeniji, kao što smo lani, prekolani, i još nekoliko godina unazad bili. Ako smo bili element razdora prije, to smo i sada. Oni kažu da nismo to sada, znači da su se oni promijenili; promijenili su svoje mišljenje, kakogod hoćete — svakako, promjena je učinjena s njihove strane. Sos! Upomoć! Pomozite nam! Samo na vas možemo još računati u borbi proti širenju komunizma i boljševiziranja masa. Jedino vi, katolički organizirana omladina, možete nešto učiniti i pomoći nam. Svi drugi su zatajali.

Otklanjamo! Nikomu ne robujemo! Opasnost boljševizma smo mi daleko prije prozreli; zato se i zbijamo u redove. Evandjelje i kulturna strana boljševizma su nespojivi kao svijetlo i tmina, i mi ne možemo a da ne budemo smrtni neprijatelji kulturnom dijelu boljševičkog programa. Na smrt i život smo spremni u borbi za pobjedu kulturnog programa koji je dijametralno različit od onoga boljševičkog.

Neka niko ne misli da će nas uvijek na istoj liniji naći u borbi proti pojavi komunizma kao takvom. Ne! A najmanje neka nam se ne vesele oni koji strahuju nad nepravedno stečenim dobrima i pozicijama. Nismo mi zato da, u ime nekog svetog mira, štitim parasitstvo i gnijilež. Nisu čete svjetske katoličke omladine zato da brane one čije su ruke uprljane nepravdom i otimačinom. Neka nam se ne vesele, nego neka nas se boje oni koji otimlju siromašnom djetetu zaloga, da ga dadu svomu „gospodskome“ psu. Neka nam se ne izmotavaju oni koji obiluju, kako nisu ničigove trude odnijeli. Možda će ih neko dosko-

vi komunizma baš oni koji, vjerujući u duh, nadnarav i nebo, žive po načelu: Tražite najprije kraljevstvo zemaljsko!?

Komunisti nas s pravom mogu pitati: Zašto nas osuđujete zbog našeg bezboštva, kad smo se samo za jedan korak udaljili od vas, a to smo učinili, jer hoćemo biti dosljedni? Ili mislite, da ste vi sa svojim praktičnim načelom: — tražite najprije kraljevstvo zemaljsko — manji bezbožnici od nas?

Iz pera slavne spisateljice Selme Lagerlöf potekla je jedna legen-

ra osjetljivo potsjetiti da privatno vlasništvo ima i oznaku socijalnog karaktera, t. j. da se suviškom ne smijemo razmećati, nego mora zajednica od toga imati koristi. I nikakvo opravdanje ne će vrijediti onomu koji je u pohrani držao svoje mrtvo blago, dok je bio svijestan bijede koja je u masama žela nepoželjne plodove.

Mi jesmo zalag mira, ali mira u poštenom i pravednom poretku, u komu će pravda uistinu biti na prvoj i zadnjoj točki programa, kao ključ kojim se otvara i zatvara.

Niko neka nam se ne veseli koji ne usvaja ove ideje, koje su plod zdravog čovječstva i onog evandjelja što su ga slušali galilejska sela i gradovi.

To stavljamo do znanja svakomu — onima kojima bismo u nevolji dobro došli i onima koji bi nas htjeli izrabiti.

Ali u tomu nismo nikada nasjeli niti ćemo. Naš je put točno zacrtan, i mi marširamo ne obazirući se ni desno ni lijevo. Mi znamo dokle sve možemo ići.

Bog je izvan rasprave. On nije pretsjednik koga bismo dizanjem ruke birali. On je onaj koji jest i kao takav ostaje. Svoje pak stvari možemo međusobno urediti kako se sporazumijemo i kako nam se čini da je najbolje.

Komunisti, idete li vi dalje od ovoga?

Kršćani, jesmo li se odrekli evandjelja?

Kršćanstvo, ljudi ovakve orijentacije nosioci su bolje budućnosti.

Junior

Socijalno zrnje

RIJEČ KARDINALA

Bečki kardinal Innitzer je rekao u jednoj svojoj propovijedi: „Gusti i kobni oblak leži nad nama i u našoj zemlji, a mnogi to ne vide. To je oblak socijalne nepravde. Imade ljudi, koji se kršćanima nazivlju, firma i poduzeća koji rade protiv socijalnih zapovijedi kršćanstva i dekaloga. U vrijeme nezaposlenosti i mužde oni hoće da u mutnu love i tište bijedne radnike koji konačno, nuždom prisiljeni, pristaju na sve uvjete. A što je najstrašnije: ovakav postupak pokriva

da o Antikristu. U toj legendi nam prikazuje Antikrista kojemu je vanjska pojava potpuno ista kao i Kristova; jedina je iznimka u tome, što je na Antikristovoj kruni zapisano: »Moje kraljevstvo je od ovoga svijeta.«

Što se onda snibivamo i zgražamo nad savremenim bezboštvom, kad su bezbožnici prihvatili čitavu našu životnu filozofiju osim jedne jedine riječi? I tu riječ — NAJPRIJE — zamijenije s riječju: SAMO.

se plaštem kršćanstva. Mnoge je radi toga zahvatila mržnja protiv kršćanstva, protiv Crkve i njezinih zastupnika, jer misle da Crkva može spriječiti ovakve postupke i zapriječiti da se događaju takve nepravde. I ovo je velika pogibelj, te mi moramo doviknuti onima koji su odgovorni i mogu spriječiti nepravdu: radi se o glavi čitave cjeline, tu je pogibelj za Crkvu i Domovinu“.

ZOSISTI ZA PRAVDU

Zosisti su nam već poznati. Evo što njihova „La jeunesse ouvrière“ piše: „Zahtijevamo pravdu za sve: i za one koji misle kao mi i za druge. I kada budu trpili krivicu naši protivnici, pa protivili nam se stalno ili trenutno, zahtijevamo je s njima i za njih! I kada budu trpili krivicu oni koji hoće riješiti radničko pitanje drugačije nego mi, i za njih ćemo zahtijevati pravdu“.

ZEMLJA JEDNAKOSTI

Kad je riječ o Rusiji, usta su im puna hvale. To im je zemlja u kojoj teče mlijeko i med. Sve je svačije! Princip jednakosti je proveden u tancine. — A zašto onda radnici imaju bijedna stanovanja, a „tovarišči“ Staljin i Litvinov krasne vile? Zašto komunistički vođe ne umiru od gladi, dok je prošle godine 3 milijuna ruskog seljačkog i radničkog naroda umrlo od gladi.

Martin Kuzman, koji se je nakon 20 godina vratio iz Rusije, kaže: „Radnik i seljak je u Rusiji kao svako živinče.“

RADNICI U VATIKAN-SKOM GRADU

Statut za vatikanske namještenike i radnike obilježen je kršćanskim duhom i poštivanjem čovječjeg dostojanstva i vrijednosti rada. Dnevno se radi 7 sati. Svi imaju pravo na plaćeni dopust, a ako bolest traje više od 6 mjeseci, radnik dobiva dvije trećine svoje redovite plaće. Ako je radnik zadobio bolest za vrijeme vršenja službe, ima pravo na cijelu plaću. Oni koji stanuju u Vatikanom Gradu, imaju besplatan stan i riješeni su od poreza. Od poreza je oslobođena i doprema životnih namirnica.

KOMUNIZAM NIJE DEMOKRATICAN

Poznati engleski filozof Bertrand Russell, koji nije kršćanin, ovih se je

O, kolikima bi se moglo glasom groma doviknuti: Licumjeril... Obijeljeni grobovi!... Zmijaska legla!...

Nijedan grijeh ne ostaje nekažnjen. Odmazda dolazi prije ili poslije. — Nema sumnje da će i sve poganske kršćane, koji su tražili ili još traže najprije kraljevstvo zemaljsko, a tek onda Božje, stići zaslužena kazna. Zato budimo pripralni na najstrašnju i najkrvaviju budućnost!

dana odlučno izjavio proti komunizmu, premda je prije naginjao k socijalizmu. Ovako on govori:

„Komunizam nije demokracija. Ono što komunisti zovu diktatura proletarijata, to je zapravo diktatura manjine, koja postane samovlasni razred. Čitava svjetska povijest uči da takav razred vlada samo za svoju korist, jer je pod uplivom straha da će izgubiti vlast. Vladajući razred u komunističnoj državi ima, čak, veću moć nego kapitalistični razred u demokratskoj državi. Dok se komunizam može oslanjati na oružanu silu, izrabljuje ju da sebi koristi, što je isto tako usudno kao da vladaju kapitalisti. Mnijenje da komunizam radi za dobro skupnosti bedast je idealizam i protivi se marksističkoj političkoj psihologiji.

Komunizam uništava svaku slobodu, osobito duševnu. Potpuno spajanje gospodarske i političke moći vodi do strašnog uništenja. Komunizam onemogućava napredak, jer otklanja svaku reformu, ako nije takva da se s njom utvrđuje njegova moć...“

CRKVA I KAPITALIZAM

Prigovaraju katolicima da je Crkva saveznica kapitalizma. To radi toga, jer ne možemo odobravati sve njihove tvrdnje.

Ne odobravamo nasilje, revoluciju, ukidanje privatnog vlasništva, jednom riječju ne možemo reći da je krivica pravica.

Crkva je uvijek otvoreno istupala protiv kapitalizma i socijalne nepravde. Tako sv. Ambrozij, koga smo ovih dana slavili, kliče:

„Kamo će vas još povesti vaša nezasićena lakomost? Hoćete li samo vi imati pravo živjeti na zemlji? Izgleda da vam siromah krivicu čini, jer još nešto posjeduje, za čim čezne vaša lakomost. Mislite da vam je ono, što još nije vaše, po krivici oteto? Da vam ne treba gledati susjedov posjet, rado bi raširili svoje vlasništvo do konca zemlje...“

Zemlja je bila dana skupno bogatima i siromašnima. Zašto je želite imati samo za sebe? — Kakvu kaznu zaslužujete, kad ne poznajete veće časti, nego gledati nas sve ogoljene, kad se u našoj nevolji, nad svojim prenapunjenim žitnicama, tješite barem time, da si proračunavate buduće slabe ljetine! I to zovete spretnost, trgovačka duhovitost?

To je lopovstvo, to je podlost, okrutnost morate reći. Ne, vi ne gledate buduću nesreću da je izliječite; vi gledate na našu glad da je iskoristite.

Kako da to nazovemo? Je li to trgovina ili krađa? Slični ste lopovu koji čeka na ugodni trenutak da navalj na putnika u šumi i da ga zadržava. Prokleti lihvari! Nebo vapijuće kamate uzimate od naše nevolje i sa-

mi stvarate nove nevolje iz kojih srčete dobitak. Vaš dobitak je propast sviju nas.“

ZIVOT S CRKVOM

GOSPODIN JE BLIZU!

Evo nas već na trećoj stepenići adventne priprave za Božić. Treća je nedjelja došašća.

Ko se pokušao kroz ovaj advent nat uživjeti u misli i čuvstva Crkve, onda je sigurno i ovo doživio:

— Prve nedjelje nam je Crkva svojom otajstvenom trubljom, koju može razumjeti samo liturgijska duša, navijestila: Počnite se pripravljati jer, evo, Kralj dolazi. Druge nedjelje nam je dala još potanje obavijesti; rekla nam je: Kralj će doći u Jeruzalem, to jest u svoju Crkvu, koje smo svi mi članovi i živi udovi. A danas, na treću nedjelju došašća, veselo nam klikće na početku brevira, svećeničke molitvene knjige — „Gospodin je već blizu, dodite, poklonimo se!“ — Pa onda opet u početku Mise: „Blagost vaša neka bude poznata svim ljudima, jer je Gospodin blizu.“

Advent je ozbiljno doba crkvene godine. Zato su od Crkve, kroz čitavo adventno vrijeme, zabranjena svečana pirovanja i ostale bučne zabave. Nu, ipak, advent nije strog i pokoran kao korizma. Čitav advent drže od pritajene radosti, iščekivanja Kristovog rođenja u betlehemske špilji. I tu radost kao da Crkva ne može više zadržavati, hoće da je i prema vani pokaže, pa nam u početnoj misnoj pjesmi dva puta ponavlja utješne riječi sv. Pavla iz poslanice Filipljanima:

„Radujte se u Gospodinu vazda; opet velim: radujte se.“

Zato je i čitava ova treća nedjelja u adventu dobila naziv: „RADUJTE SE“.

Pobožno će oko tu radost Crkve odmah zapaziti, dok se bude na oltaru prikazivala nekrvna žrtva Novog Zavjeta, sv. Misa, koja je uvijek bila središte čitavog bogoslužja.

Oltari bi danas morali biti ljepše i bogatije ukrašeni zimskim zelenilom i cvijećem; orgulje će, gdje ih ima, veselij i snažnije brujati, a svećenik se obukao u misno ruho ružičaste boje, koja je, samo za danas, zamijenila pokornu ljubičastu boju prošlih dviju nedjelja.

Vesela je Crkva radi bliskog dolaska svoga Zaručnika, pa, eto, to njezno veselje se očituje i vidljivim načinom.

Međutim Božić, blagdan potpuno i savršene radosti, još nije došao. Zato smo još u stanju očekivanja, još se moramo pripravljati. U ušima nam zvoni ozbiljni glas Ivana Krstitelja iz

današnjeg Evanđelja: Poravnajte put Gospodnji!...

U tom duhu moramo shvatiti i zimske kvatre koji padaju poslije treće adventne nedjelje: u srijedu, petak i subotu. Kvaternim postom ćemo zadovoljiti za grijeh, počinjene kroz zadnje minulo tromjesečje, i pripraviti se na euharistijski Kristov posjet našoj duši, koji se, svakako, prije Božića mora izvršiti.

Samo onaj koji se još kroz ovu sedmicu sjedini s Kristom u svetoj Pričesti, moći će pravo i iskreno moliti popričesnu molitvu današnje Mise:

„Molimo, Gospodine, blagost Tvoju, da nas ova božanska pomoć očisti od mana, te nas pripravi na skore blagdan.“

I radost današnje nedjelje neće u nama utihnuti!

Liturgik

Svijet u sličicama

ZVANJE PRVOG ČOVJEKA

Ruski liječnik, inženjer i komunist raspravljaju: Što je bio prvi čovjek po zvanju.

Liječnik tvrdi: Bio je liječnik, jer je znao uzeti Adamovo rebro za Evu.

Inženjer: Skoro sigurno je bio inženjer, jer drugi niko ne bi znao iz kaosa ustvariti svijet.

Komunist: Bio je komunist, jer nema kaosa bez komunista.

ZNATE LI KATEKIZAM?

Veliki štovatelj prsévotoga Srca Isusova i mučenik, pretsjednik republike Ekvador u Americi, *García Moreno*, rado bi dolazio na sveučilišne ispite, jer se htio sam uvjeriti, da li su mu svršeni sveučilištarcu, budući činovnici, zaista sposobni za državnu službu. Tako je bio prisutan, kada je neki pravnik upravo sjajnim uspjehom položio »stroge ispite« iz prava i postao »doktor prava«.

Pretsjednik republike čestita mladom »doktoru« taj lijepi uspjeh u visokim naucima. A zatim mu reče: »Vi ste nam eto dokazali, kako ste marljivo učili pravo, ali znate li vi, doktore, i katekizam? Jer valjan činovnik, a osobito pravnik, treba prije svega da dobro poznaje zakon Božji; tek onda će moći pravdu krojiti.« Po tom stavu pretsjednik republike neka pitanja mladomu doktoru, ali ovaj ne znađe ni na jedno odgovoriti.

»Gospodine moj — reče *García Moreno* — vi ste malo prije uzdignuti na čast doktora prava; ali vi ipak ne zaslužujete da se zovete doktor. Zato prije nego što ćete nastupiti službu, treba da podete za neko vrijeme franjevci i tamo naučite katekizam.«

ZAHTIJEVAJU REDOVNICE!

Gradsko poglavarstvo Hinigme, koje drže u svojim rukama komunisti i socijalisti, zaključilo je da zabrani Milosrdnim sestrama — učiteljicama podučavanje u osnovnim školama. Taj posao je povjerilo svjetovnim učiteljicama. Naredba se imala odmah izvršiti. Djeca, kad su vidjela da je mjesto časne sestre došla u školu svjetovna učiteljica, okrenula su se prema vratima i izašla vani. Tu su ih dočekali roditelji i otpratili kući. Zatim su se roditelji, sa 2000 potpisa, obratili na vladu Židova Leona Bluma, te zahtijevali da se u njihove katoličke škole povrate redovnice-učiteljice.

VJENCANJE BOLJSEVICKE DOLARSKÉ PRINCEZINJE

U Parizu se vjenčala kći pk. sovjetskog vlastodršca Leonide Krasina, Foucauld, ječnim od najodličnijih članova, s vojvodom de la Rochenova francuske aristokracije. Na svakom kraju Pariza se govori o tome. Listovi ističu da je kći najljucjeg protivnika kapitalista imala miraz od 20 milijuna zlatnih rubalja. U svoje je vrijeme Leonid Krasin izdao naredbu, da se podržavi sav privatni kapital. A on je dobro sebe osigurao! Već 1917 god. je veću svotu rubalja uložio u inozemske banke na ime svoje obitelji. Kad je umro, njegovo je imanje iznosilo 60 milijuna zlatnih rubalja. Krasin je bio jedan od najvjernijih Lenjinovih prijatelja.

Dobro je poznato da je Trocki svoje milijune skrio u argentinske banke. — Slijepi, otvorite oči!

NE SAMO NEUKI!

Seljak će prijatelju: »Kad si ti vidio advokata ili profesora u crkvi na Misi? Nijedan od njih ne ide tamo. Samo mi siromasi i bedaci idemo tamo, a učeni ljudi neće. Kako to?«

Prijatelj seljaku: Dragi moj, ti ne znaš, da ima čitavih četa profesora, advokata, liječnika i drugih učenih ljudi kojima je velika čast ne samo pribivati vjerskim obredima, nego i aktivno sudjelovati kod njih.

Tako De Valera, pretsjednik Slobodne Irske, svaki dan ministri- ra kod dvije svete Mise. U Holandiji najodličnija gospoda nose nebo pod Prsvetim. Proslavljeni francuski general iz svjetskog rata Foch svaki je dan, pa i za najžešćih bitaka, slušao svetu Misu i pričesćivao se. Filozof Jaques Maritain, s kojim se danas diči francuska domovina, ima u svojoj kući kapelicu, a u njoj svetohraniste, pred kojim dnevno kleči i moli...«

Podlistak

Drugo pismo drugu

Radujem se, dragi druže, što si mi odgovorio na prošlo pismo. Milo mi je što nisi posumnjao da sam ote- gao papke naopako. Znao sam, da si razuman i da se brzo shvaćaš. Naravno, najprije agitator, pa bogataš, a tek onda — komunist.

Pitaš me, da li smo mi — komunisti poštteni, iskreni i lojalni! Naravno, druže, sasvim naravno! Mi smo i previše poštteni.

Zamisli, dragi, mi čekamo revoluciju proletarijata. Mi — proleteru srušićemo buržuje. Pašće kapital. A onda? Mi ćemo ga bratski i pošteno podijeliti. Zar to nije pošteno? — Ili porušićemo katedralu Sv. Jakova. Tu ima dosta zlata i srebra, starina... To ćemo prigrabiti i učinićemo za sebe dobro djelo.

Vi komunisti — vele — niste poštteni građani.

Zašto nismo? Jer — vele — govorite o nekoj slobodi, a sami zarobljujete ljude i ubijate ih po konclorima. Kažete, da u Rusiji orasi rastu na hrastu, kruh na drači, a pšenica po drveću. Eh — vele — jeste lažljivci i nametnici!

Mi jesmo za slobodu, ali slobodu za nas! To je barem sasvim razumljivo! Neko mora robovati, a neko vla-

dati. Uostalom, radnik i seljak su nesposobni za vlast, a mnogo bolje služe zarađ: prisilno kopaње podzemnih cesta, kanala, i gradnju komunističkih zgrada — — —

Ali, pazi, nemoj to spomenuti našim radnicima. Nema smisla da progledaju.

Mi — vele — ubijamo ljude... Nu mi smo u Rusiji sasvim nevini. Ljudi (da ne rečemo marva) ubijaju se sami od gladi. Mi nismo krivi što ne umiju živjeti i bez hrane!...

Što se tiče oraha na hrastu, kruha na drači, sasvim je tačno. Valja, druže, da znaš i ovo: Glasoviti sovjetski liječnik ili vrtlar (to ne znam) izumili su način uzgoja drače koja svaki dan donosi plod: lijepo ispečeni kruh... Ne vjeruješ?

Ali neka gospoda znadu, da su sve protivničke novine „fašističke“, a prema tome „ogavni ocrnjivači“ komunističke SSSR. Druže, mi nećemo ni slova iz tih „fašističkih“ novina pročitati!

Iskreni smo i lojalni do najkrajnje granice. To sam malo prije dokazao. Ti mi i onako vjeruješ!

Nego, dragi druže, moram ti javiti jednu veselu, veselu vijest! Oh, sretni smo mi komunisti!

Naš drug Staljin slikao se u radničkom odijelu. Zamisli: on, diktator, posjednik tolikih vila i novca — pa u radničkom odijelu! Pa kad mi pristalice kapitala još počnu ocrnjivati našeg druga Staljina. — On jede, vele,

piletinu i bijeli kruh, a vi, radnici, glodete kruh tvrdi od austrijske „panjoke“. On nost frak i cilindar, a vi poderane hlače i košulju bez jednog rukava.

Ali sad vide da to nije istina: *Drug Staljin slikao se u radničkom odijelu!* Čim budem dobio u ruke tu njegovu sliku, staviću je u okvir — na počasno mjesto. Poslaću i Tebi jednu!

Nego, moram Te upozoriti na jednu važnu činjenicu. Čudim se drugu Staljinu što pušta ratne zarobljenike iz Rusije. Bolje bi bilo da im dađe po jedan metak u glavu.

Evo što je na stvari!

U zadnje vrijeme kvare nam posao neki koji su se vratili iz ropstva. Svuda pričaju, pa i preko novina da u Rusiji vladaju: nasilje, bezakonje, bič i bijeda. Da su samo naši dragi Židovi na vlasti, da ruše ruski narod, da ubijaju, pa i obeščašćuju. Mi — pripovijedaju oni — hvalimo Boga što smo pobjegli iz ruskog pakla. Komunisti su, vele, nazvali Rusiju zemaljskim rajem. Jest, ali za koga? Za Židove, vele, jer su postali sovjetski kapitalisti. Tamo, vele, nema narod što jesti!

A ko su oni? — pitam ja. Oni su ili zločinci koji su pobjegli ispred „pravednog“ zakona SSSR ili plaćeni fašista da govore tako „podlo“ protiv „majčice“ Rusije i „tovarišča“ Staljina. Eh, eh, tako li je nisko pao čovjek?! Proleteru ne bi nikad tako

nešto ustvrdili.

Sad mi kaži, ko je pošteniji, iskreniji i lojalniji? Mi ili oni? Znam što ćeš mi reći! Pa dabome! Mi smo u svakom slučaju bolji! Ako ćemo „govoriti istinu“, tu smo! Ako ćemo lagati... uh, skoro se zaletih!

Mislim, da Ti je jasno! Otpiši mi čim budeš mogao. Interesiraju me prilike na Tvom sveučilištu.

Nego, skoro sam zaboravio: Moric Loewi i Kohn su pokrali radnički novac po blagajnama tvornica, zastupstava, ureda za osiguranje... Sagni un to, pak će sigurno kod mene kupiti onaj automobil od 75.000 dinara.

Pozdravi mi ih i reci im, da ih se sjeća njihov drug

Enigmata

MOJE SELO SRLJA U PROPAST

Čovječje se tijelo posve izmijenjeno kroz sedam godina. Ništa čudno, kad se i čitavo jedno selo može izmijeniti u samih pet godina. Ne mislim gledom na dogradnju kuća, koje su, inače, u našem slučaju ostale iste, u koliko nije bila koja zapaljena; nego tu ciljamo na izmjenu duševnog stanja i pogleda stanovništva tog mjesta.

Biste li vjerovali, pred pet godina to je bilo nepatvoreno hrvatsko katoličko mjesto, a danas?... To ćete vidjeti iz daljnjeg razlaganja.

Po državi

ZA BEOGRADSKOGA NADBISKUPA imenovan je Mons. dr Josip Ujčić, bogo- sl. profesor na teološkom fakultetu u Beogradu. Dosadašnji beogradski nadbiskup preuzv. g. o. Ivan Rafael Rodić zadržao se na svoje mjesto. Sv. Stolica je PRORAČUNSKA 1935—36 GODINA izvršena je prvi put, otkako je privredna kriza izbila — sa proračunskim suviškom od približno 450 milijuna dinara. To je pokaz, da su se opće gospodarske prilike kod nas dosta popravile.

TVORNICE CELULOZE U DRVARU otpočele rad polovicom siječnja 1937. SPOMENIK POKOJNOM GORIČKOM NADBISKUPU DRU SEDEJU položeno je u Stični u Sloveniji. Uzidan je na lijevoj strani glavnog oltara tamošnje crkve.

NARODNA SKUPSTINA započela je svoj III. redovni sastanak u petak 11. t. m. s dnevnim redom: Utvrđivanje dnevnog reda. Radiće sve do božićnih praznika. Uzeće u pretres konkordat s Vatikanom, kao i niz konvencija i međunarodnih ugovora, koji čekaju na ozakonjenje. Istodobno će financijskom odboru uputiti na proučavanje državnih proračuna za 1937—1938 skupa sa financijskim zakonom.

REZULTATI OPĆINSKIH IZBORA U CIJELOJ DRŽAVI. Završeni su izbori u seoskim općinama u svih 9 banovina. U noravskoj bili su 27. IX., u vrbaskoj 11. X., u dravskoj 25. X., u primorskoj 15. XI., u zetskoj 22. XI., u savskoj su vršeni djelomično te su u cijeloj banovini obavljani do 22. XI., u dunavskoj i vardarskoj 5. XII. Ovi izbori su obavljani za 3 godine od dana izvršenih izbora za svaku pojedinu banovinu. Prema službenim podacima rezultati u svih 9 banovina su ovi: Vladina JRZ dobila je milijun 374 hiljade 262 glasa (61.03%) i 2626 općina (69.8%), kompromisne liste JRZ dobile su 10 hiljada 99 glasova i 15 općina. Udružena opozicija dobila je 248 hiljada 137 glasova (11.1%) i 318 općina, zemljoradnici 15 hiljada 56 glasova (0.7%) i 19 općina, b. HSS 348 hiljada 92 glasa (15.05%), i 507 općina (13.5%), neslužbena b. HSS. 13 hiljada 932 glasa (0.6%) i 13 općina (0.3%), JNS. 36 hiljada 108 glasova (1.06%) i 29 općina (0.8%) borbaši 44 hiljade 984 glasa (2%) i 68 općina (1.8%), neopredjeljeni 66 hiljada 406 glasova (3%) i 74 općine (2%), b. SDK 22 hiljade 492 glasa (1.06%), liste D. Ljotića 6 hiljada 21 glas (0.3%) i 9 općina (0.3%), b. SDS 2 hiljade 874 glasa (0.1%) i 2 općine, neutralna gospodarska lista 458 glasova (0.1%) i 1 općinu. Izbori su izvršeni u 3 hiljade 762 općine. JRZ dobila je većinu u svim srpskim i mješovitim banovinama a b. HSS u savskoj i primorskoj banovini. Srbijske mase odlučile su se dakle za JRZ, koja je sada na vladi.

Pred pet godina kad bi župnik prolazio ulicama, ženski svijet, koji je sjedio na kućnom pragu, brzo bi ustao, kudjelju ili pletivo otklonio, te kršćanski pozdravio svog župnika. — Nedjeljnu misu rijetko je tko izostavio, a na listopadsku pobožnost čisto je grnuo svijet. — Jednom ih je pohodio i preuzv. biskup; sjećam se kako se tad osjećala neka veselost i kršćanska srodnost između pastira i njegova stada.

Pa i kape su drukčije nosile pred pet godina. Bile su to prave narodne hrvatske kape.

A danas?

Danas je sve drukčije!

U tom zemljoradničkom mjestu sada se nose gospodski šeširi. Rekoše mi da se po tome pozna tko je njihove »stranke.« Nisam znao koja je to stranka kojoj bi inače morali pripadati svi građani i gospođa, jer nose klobuke.

Kad gospodin župnik prolazi ulicom, susreće, kao negda, žene na kućnom pragu, ali se nijedna ne diže niti pozdravlja; najviše ako se koja sjeti da mu štogod, u znak protesta, predbaci iza njegovih leđa. Kazaše mi da su to žene onih koji nose šešire.

Love je godine Preuzvišeni bio u tom selu, ali se pri njegovu dolasku nešto hladno i prezirno osje-

ćalo. Na putu do crkve sreće je nekoliko mladića, koji su na njegov blagoslov prezirno okrenuli glavu na stranu. Nisam ih poznao, ali sam opazio da imaju na glavi klobuk. — Pri ispraćaju preuzv. biskupa ljubili su mu vjerni sv. moći u prstenu. Po strani je stajala jedna četica onih pod šeširovom te je jedan, valjda njihov vođa, vrlo značajno primjetio: »Glete, sramote u kulturnom dvadesetom vijeku.«

— Poslije nedjeljne sv. mise vraćao sam se kući. Putem susretno negdašnjega kuma. Vraćao se čovjek kući sa poljskog rada. Pređ sobom je tjerao magarca. Dok sam u sebi žalio bijedno živinče što nema ni nedjeljnog počinka, moj kum mi se nekako učeno posmjehne. Mišljah: sad će nešto pametna reći. A znate što je kazao? »Čuješ, daj mi tu krunicu da sputim tovara.«

Nisam mogao progutati, negda mi je bio kum, ali mu isto reko: »Ukini komad od svoje kojom te je vrag sputio i onako je preduga.« Nisam siguran da li je imao šešir, ali ako i nije, sigurno pripada onoj »stranci« koju sad poznaj i bez njihovih šešira, a znate sigurno i vi koja je to!

Ove stvari su samo vanjske pojave koje nam svjedoče o teškoj crvenoj bolesti što je pritisla

redovitog nastavnika. Za njegovu predstavljeno trebalo je čekati nekoliko mjeseci, a kroz to vrijeme ostala su brojna odjeljenja bez vjeronauka na mjesnoj gimnaziji. Iza odlaska ovoga nastavnika crkvena je vlast podnijela novi predlog imenovanja za redovitog kateheta, ali ovo se mjesto ne popunjava već dvije godine, a ko zna i kada će. Crkvena je vlast kroz ove dvije godine podnijela predlog za jednog honorarnog nastavnika vjeronauka, ali su školske vlasti taj predlog dva puta odbile. Imala je sada dočimajnovija uredba o redukciji honor. časova, da potpuno poremeti vjeronaučnu obuku na mjesnoj gimnaziji. Još treba uvažiti, da na šibenskoj gimnaziji u šk. godini 1936/7. ima 998 đaka, od kojih 856 rimokatoličke vjere, u 24 odjeljenja. Na svako odjeljenje pripada po zakonu 2 sata sedmično vjeronauka, ukupno 48 sati, koju napornu dužnost vrše već treću

Vjeronauk u Državnoj Realnoj Gimnaziji u Šibeniku

Prošle je sedmice, naredbom Min. Prosvjete Sn br. 47196 od 30. novembra 1936. g., izvršena nenadana redukcija za trećinu sati sedmično svim honorarnim nastavnicima: radi pomanjkanja kredita!

Premda se ova iznimna mjera Min. Prosvjete odnosi na sve honorarne satove u gimnazijama, ipak je ona pogodila, uz neke vještine, najviše vjeronauk kao prvi naučni predmet.

Ova je prisilna mjera štednje veoma mučno odjeknula kod čitavog građanstva, a osobito kod roditelja i skrbnika, koji snose ogromne žrtve za školovanje svoje djece, koja su sada prikraćena u vjersko-moralnom uzgoju u gimnaziji.

Realnu gimnaziju u Šibeniku već treću godinu prate skrajne neredovitosti u vjeronaučnoj obuci, jedna goru od druge. Iza odlaska jednog višegodišnjeg profesora-katehete, crkvena je vlast bila predložila novu silu za

redovitog nastavnika. Za njegovu predstavljeno trebalo je čekati nekoliko mjeseci, a kroz to vrijeme ostala su brojna odjeljenja bez vjeronauka na mjesnoj gimnaziji. Iza odlaska ovoga nastavnika crkvena je vlast podnijela novi predlog imenovanja za redovitog kateheta, ali ovo se mjesto ne popunjava već dvije godine, a ko zna i kada će. Crkvena je vlast kroz ove dvije godine podnijela predlog za jednog honorarnog nastavnika vjeronauka, ali su školske vlasti taj predlog dva puta odbile. Imala je sada dočimajnovija uredba o redukciji honor. časova, da potpuno poremeti vjeronaučnu obuku na mjesnoj gimnaziji. Još treba uvažiti, da na šibenskoj gimnaziji u šk. godini 1936/7. ima 998 đaka, od kojih 856 rimokatoličke vjere, u 24 odjeljenja. Na svako odjeljenje pripada po zakonu 2 sata sedmično vjeronauka, ukupno 48 sati, koju napornu dužnost vrše već treću

godnu samo dvojica hon. nastavnika. premda po zakonu pripada na toliki broj sati: 2 redovita i 1 honorarni nastavnik.

Povodom sadašnjeg stanja vjeronaučne obuke na šibenskoj gimnaziji i gornje odluke prisilne štednje na prvi naučni predmet srednjoškolske nastave prisiljeni smo konstatirati ovo:

1. Zadnja je uredba pogodila na šibenskoj gimnaziji 16 sati vjeronauka u 16 odjeljenja, od ukupnih 24 odjeljenja.

2. Vjeronauk kao naučni predmet gornjom uredbom pogodan je kao vještine.

3. Ova uredba pogada najviše vjeronauk na gimnazijama, za koji predmet uvada se već par godina nerazumljiva praksa, da se postavljaju teškom mukom samo honorarni nastavnici mjesto redovitih, premda se nalazi kredita za postavljanje novih suplenata iz ostalih struka.

Po svijetu

BOLEST SV. OCA PAPE. Sv. Otac Papa prošlih dana bio je lakše obolio, tako da je morao prekinuti svoje duhovne vježbe i nije mogao sudjelovati njihovom zaključku te je morao leći u krevet i otkazati sva primanja. Međutim po zadnjim vijestima njegova bolest kreće na bolje te se njegovo zdravstveno stanje sve više poboljšava. Već je počeo i ostavljati krevet. Sa svih strana svijeta ovom prilikom stižu u Vatikan bezbrojni brzojavi, u kojima vjernici izražavaju svoje želje, da bi sv. Otac čim prije ozdravio. To je i naša vruća želja i molitva.

BOLJŠEVICI NEPOMIRLJIVI PROTIV VJERE. Boljševički diplomati sa ministrom vanjskih posala Litvinovom na čelu ne prestaju naglašavati, da sovjetska vlada pravilno i pravedno postupa s vjeronaukom i s vjericima. Kako je to uistinu dokazom su nam propisi o »vjerskoj slobodi« u novom sovjetskom ustavu. Propisan je ovakav postupak: 50 vjernika može da zamoli kod sovjetskog ureda za jednoga svećenika, koji će javno vršiti bogoslužje. No moraju položiti, prije negoli se izda ta dozvola, veliku svotu novca. Dozvola vrijedi samo za jednu godinu. Po isteku godine mora se prikazati nova molba i ponovno položiti ista velika svota novca. No tko ima novac u Rusiji? Većinom boljševički vođe i njihove »žene«. Suvviše opasno je podupirati takvu molbu. Tko ju naime potpiše, izaziva sumnju, da ima novca, da je dakle kapitalista. Ako je državni namještenik ili radnik, gubi službu i rad, a s tim i hranu. Ne samo namještenici se ne usuđuju potpisati takve molbe, već nitko, tko je barem koliko ovisan od vlasti. Zato je skoro nemoguće dobiti 50 potpisa na takovu molbu. Na taj način boljševici onemogućuju Božju službu i svako izvršavanje vjere. Na drugoj strani opet zatvaraju postojeće crkvene zgrade optužuju i osuđuju svećenike, koji su u službi. O tome je pučki komesarijat za unutrašnje poslove sovjetske Rusije objavio slijedeće podatke: G. 1935. zatvorili su 14 hiljada za bogoštovne svrhe određene zgrade (crkava, kapelica, bogomolja). 4 hiljade njih je tobože bilo u stanju raspadanja. Druge su bile zatvorene radi »pomanjkanja vjerskoga zanimanja pučanstva«. Optuženih je bilo 3 hiljade 687 svećenika, protiv kojih je proveden sudski postupak. 29 svećenika je bilo osuđenih na smrt. Pučki komesarijat neće da objavi broj onih svećenika, koji trpe po tamnicama i koncentracijskim logorima. Navedene činjenice dokazom su, kako boljševici besramno lažu, kako vanjskom svijetu govore o svom ispravnom postupanju naprama vjeri, Crkvi i svećenstvu.

KATOLIČKE ŠKOLE U ČIKAGU. U velikom američkom gradu Čikago ima 300 raznih katoličkih škola, koje pohađa 180 hiljada đaka.

KARDINAL INNITZER ZA SIROMAHE. Bečki nadbiskup kardinal Innitzer izdao je okružnicu na svoje vjernike, da prema svojim silama pomažu siromaha. Posebno im je preporučio obitelji s mnogo djece. Osobito tima treba pružiti pomoć.

SELJAČKI DUGOVI U GRČKOJ iznose skoro 10 milijardi drahmi.

ZEMLJA BEZ NEZAPOSLENIH RADNIKA je Finska, koja sada proživljuje nov talas blagostanja. Finska ima tri i po milijuna stanovnika.

Svoj k svome!

Jedina odlikovana tvornica voštanih svijeća

ČULAR GRGO - ŠIBENIK

Diplomirani pčelar i voštarski majstor

Počasna diploma

Ruma 1909.

Sarajevo 1923.

Trgovina finog

vrcanog meda sa

vlastitog pčelinjaka

Počasna diploma i sre-

brena medalja Split 1925-

Počasna diploma i

zlatna medalja

Dubrovnik 1926.

Izradba umjetnog saća sa najmodernijim spravama.

Izradba buketa i vijenaca od naravnog i umjetnog

cvijeća. Izradba solidna — Cijene umjerene.

to selo koje je pred pet godina disalo kršćanskom duhom. Znamo i povod i razvoj tog bolesti. Inače ništa neobično. Našli se njih dva, tri, koji odavna kliču niz životnu strminu i koji su odavna zapustili gospodarstvo, premda sada kroz novinske stupce obećavaju da će i dalje ostati na selu i na svom gospodarstvu. I ti su neiskusnoj mladeži stali propovijedati, prema uputama iz Moskve, o crvenom ratu. Kako zlo lako privlači, a riječi o budućem užitku, jednakopravnosti, jednakojoj podjeli rada, slobodi nižeg života... ne traže komentara, zavedoše mladež i starije. Postadoše svi pravi crvenaši, ne samo u teoriji već i u realnom životu.

Kome je do sad dobro u tom selu od tih crvenaških parola? Onoj dvojici, trojici koji ništa ne rade, a ipak se, na račun širenja tih parola, svagdan dobro goste i nose fina odijela. A moj negdašnji kum, eto, na račun tih parola, mora i u nedjelju kopati da kupi šešir te stranke. I još nam po novinama ta gospođa obećavaju da će i nadalje ostati u selu na svom gospodarstvu! — O, skorojevići, bolje biste učinili da što prije otiđete, jer pod vašim vodstvom srlja moje selo u neizbježivu crvenu propast.

Fra Denys — Siena

POLJSKA JE PREKO SVOGA NOVINSTVA POČELA ZAHTEJVATI KOLONIJU i opravdava to tim, da ima već 34 milijuna stanovnika i 1950. da će ih sigurno imati 50 milijuna.

IZMEĐU ITALIJE I JAPANA zaključen je sporazum, kojim japanska vlada priznaje aneksiju Abesinije i talijansku kolonijalnu imperiju, a u zamjenu za to talijanska vlada priznaje državu Mandžukuo. Ovim sporazumom se ujedno uređuju trgovački odnosi između Japana i Italije, osobito s obzirom na japanske trgovačke interese u talijanskim kolonijama u istočnoj Africi.

SJEDINJENE AMERICKE DRŽAVE — po izjavi pretsjednika Ruzvelta — neće ući u Društvo Naroda.

U KRISTALNOJ PALAČI U LONDONU pojavio se požar, koji je učinio štetu od 375 milijuna dinara. Ova lijepa zgrada od stakla i čelika, sagrađena još prije 102 godine, služila je za velike izložbe i zabave. Bila je visoka 75 metara. Požar je u njoj uništio i najveće orgulje na svijetu, koje su vrijedile milijun i po dinara. Još nije utvrđeno, kako se požar pojavio.

OKO MADRIDA biju se žestoki topnički i avijatičarski dvoboji. Ova velika bitka još je u toku i za sada se ne može predvidjeti njezin ishod, jer se obe strane bore s velikom žestinom. Ofenziva baskijskih nacionalista zaustavljena je. Čini se, da obe strane očekuju pojačanja za akcije većega stila. Svakoga časa očekuje se sada protuofenziva nacionalista, koji su već dobili jaka pojačanja u četama i ratnom materijalu.

SVA ENGLESKA JE UZBUĐENA radi odluke kralja Eduarda VIII. o vjenčanju sa gđom Simpson, koja se već dva puta rastavila od svojih muževa! Vlada, parlamenat i svi dominioni, kao i njegova braća i majka tome su se odlučno usprotivili. Kralj se još nije odlučio, ali u londonskim političkim krugovima prevladava mišljenje, da će kralj povući konsekvence i u najkraće vrijeme abdicirati te uzeti ime vojvode od Cornaurala.

AGRARNA REFORMA U ALBANIJU počela je postepeno da se provodi. Prošlih dana je 113 albanskih porodica, koje su se iz inozemstva uselile u Albaniju, dobilo zemlju u raznim krajevima. Veliki dio ovih iseljenika nastanjen je u Suktu na bivšem privatnom dobru Kralja Zoga, koji je ovo svoje dobro poklonio u svrhu naseljavanja seljaka. Na ovom dobru nastale dva sela, od kojih će jedno imati 43 obitelji, koje su se već doselili, a drugo sa 60 kuća već je u izgradnji i biće u najkraće vrijeme naseljeno. Još će nova sela nastati u srezovima Skadar, Delvina, Lušnju, Tirana i Fieri. Već krajem 1936. ima da se, u svrhu agrarne reforme, porazdjeli među seljacima 10 hiljada hektara zemlje. Kuće će se na ovim zemljištima sagraditi o državnom trošku.

NJEMAČKA ZABACILA ZADNJE ODREDBE VERSAJSKOG MIROVNOG UGOVORA. Njemačka je javno proglasila za nevaljane sve one tačke mirovnog ugovora, koje su je smatrale među pobjedne države u svjetskom ratu i među one, kojima je zabranjeno naoružanje. Prošlih dana je pak najavila svijetu, da za nju više ne valja odredba o međunarodnosti njemačkih plovnih rijeka te da će odsad te rijeke biti njemačka vlasnost.

ZNAČENJE KATOLIČKOGA NOVINSTVA. Belgijski katolici šire katoličko novinstvo kao najbolje sredstvo svoje izobrazbe. Uspjeh toga njihovog sistematskog, neumornog rada je velika raširenost katoličkog novinstva u Belgiji: Od 2 milijuna i 200 hiljada primjeraka raznih dnevnika otpada na katoličke dnevneke 995 hiljada ili 44 posto, na protivkatoličke 700 hiljada ili 31 posto i indiferentne (bezbojne) 565 tisuća ili 25 posto. Tjednici stoje još bolje: 316 tjednika je katoličkih, a 298 nekatoličkih. Ugledajmo se i mi u belgijske katolike!

ČOVJEK SA 24 PRSTA. Među punoljetnim mladićima u Bruri u Turskoj, koji su došli pred vojnu komisiju na pregled, bio je i jedan seljak iz Susurluka, pa imenu Ahmed, koji je na svakoj ruci i nozi imao po šest prstiju. Liječnici su bili zbunjeni ovom neobičnom pojavom.

PROTIV BOLJŠEVIZMA. Pretstavnicima njemačkih evangeličkih crkava iz Njemačke, Austrije, Čehoslovačke, Rumunjske i Jugoslavije održavali su u Beču sastanak, na kome se uglavnom govorilo o suzbijanju bezbožnoga boljševizma.

Kalendar Prosinae

N.	13	III adv. nedjelja - Lucija, dj.
P.	14	Spiridion, b. Mlad
U.	15	Irenej m.
S.	16	Eusebij b. - Kvatre
Č.	17	Lazar, b.
P.	18	Očekivanje poroda Bl. Dj. M.-Kvatre
S.	19	Nemesij - Vladimir - Kvatre

Sv. Spiridion, bisk.

Rodio se koncem 3 vijeka na otoku Cipru. Bijaše sin siromašnih roditelja, koji se prehranjivahu ratarstvom i stočarstvom. Poput mnogih svetaca i Spiridion je već u djetinstvu pokazivao vanrednu pobožnost i dobrotu. Najrade bi molio; izbjegavao je razgovor i društvo. Isto tako bijaše jako prijazan i pun milosrđa prema siromasima. Prostrirao bi im stol, prao noge i uslužno ih dvorio.

Po želji roditelja oženi se, ali nakon kratkog vremena odlučio se na potpunu bračnu uzdržljivost.

Radi pobožnog života — građani grada Trimuntuna izabraše Spiridiona za svog biskupa. Svojom molitvom i neumornim pastirskim radom uvelike je bio zadužio svoju biskupiju. Radi njegovih molitava Bog je više puta i

čudesa stvarao. Tako kad se je pojavila velika suša na otoku Cipru, radi molitava sv. Spiridiona — pala je obilna kiša i cijeli otok spasila od sigurne i očite glađu i smrti.

Car Konstancije, suvremenik našeg sveca, bijaše teško obolio. Kad je vidio da mu svi lijekovi i liječnikovi savjeti ništa ne pomažu, naredio je neka se po cijelom carstvu obavljaju molitve za njegovo zdravlje. Sam Bog u snu bijaše objavio caru da će ga jedino molitva i zagovor sv. Spiridiona ozdraviti. — I zaista! Nakon što je Spiridion položio svoje ruke na glavu carevu i vruće se Bogu pomolio — car istog časa ozdravi!

Spiridion je ozdravio caru tijelo, ali mu to ne bijaše dosta. Htio je da mu ozdravi i dušu: „Čuješ care! Koliko si ti viši u časti i položaju od drugih — toliko treba da budeš kreplosniji od drugih. Ko nije takav — taj je tiranin, a ne kralj i vladar svojim podanicima.“

Zahvalni car htjede sveca obilato nadariti, ali Spiridion to energično odbije. No, kad car nije htio na nikakav način odustati od svoga nauma, svetac uzme dar, ali ga odmah udijeli siromasima.

Sv. Spiridion igrao je vrlo važnu ulogu na glasovitom općem crkv. saboru u gradu Niceji g. 325. Tu je Spiridion sa ostalih 318 biskupa jenački branio božanstvo Isusa Krista.

Kratko vrijeme iza sabora premijnuo je, pun zasluga pred Bogom i pred ljudima.

Život Šibenika

AKADEMIJA KRIZARA — ĐAKA. — I ove su godine đaci-Križari na dan Bezgrešnog Začeca, blagdana katoličke dačke omladine, priredili u Katoličkom domu svečanu akademiju. Program je bio raznovrstan i zanimljiv. U prvom dijelu je bio odličan govor brata maturanata Z. Malića, sviranje Schubertove »Ave Maria« na klaviru i violini (vlč. don J. Španić i g. M. Šare), ritmička vježba »Bog i Hrvati«, pjevanje križarske himne »Zastave gore« i horska recitacija »Himna Majci Božjoj Bistričkoj« (J. Korner). — U drugom dijelu se prikazivao dramski komad iz savremenog dačkog života od Antuna Matasovića »Pobjednik«. Uzevši u obzir da su komad izvadali isključivo Mali Križari i naraštajci, koji su se ovom prilikom prvput našli na pozornici, igra je zadovoljila. Oko priprema za akademiju najviše se trudio brat Z. Malić, vođa Malih Križara-đaka, pa za služiže da se i javno prizna njegov trud.

NIKOLINJE MALIH KRIZARICA I KRIZARA. — Uoči svetkovine sv. Nikole priredile su Križarice za svoje male sestre nikolinjsko veče. Uz preuzvišenog biskupa, priredbu su posjetili dječji roditelji, da se zajedno sa svojom djecom provesele. Iza kratkog proslava gđice Pavletić L. slijedio je obilat program koji su svi s veseljem pratili. Nastupile su Male Križarice: Prolić Marija, Zmikić Radojka, Juras Marija, S. Tomaša, Grubišić Neva, Šare Marija i Dunkić Ljubica. Drugi dio programa ispunila su dva igrokaza: »Mala junakinja« i »Sjajan doček«. Najintesanija tačka programa bila je pojava sv. Nikole s anđelima i krampusima — i s darovima.

Za Male Križare bila je zabava i diljeljenje darova u nedjelju popodne.

AKADEMIJA BOGOSLOVA. U nedjelju 6 ov. mj. bogoslovi su priredili akademiju u čast Bezgrešne. U prvom dijelu akademije održao je proslav č. g. R. Milanja. Zbor bogoslova otpjevao je »Veličaj«, na ukrajinskom jeziku od V. Kalskog i »O zdravo, čista Djevo« od Dr Schwaba. »Tvoj kip« od J. Kornera — deklamirao je I. Pavlović. U drugom dijelu odigraše misterij u 3 čina »Ona će ti satri glavu« od Dr Valjavec. Čitava akademija bila je na odličnoj visini, a osobito igra i scenarija misterija.

SASTANAK »ZORE«. Hrvatsko kat. žensko društvo »Zora« sazivlje svoje članice, da nefaljeno pristupe na sastanak koji će se održati u Katoličkom domu u nedjelju — 13 XII — u 4 sata poslije podne. Predavanje drži duhovni vođa društva Berak. Poslije toga pobožnost u crkvi sv. Ivana. — Uprava.

† FRANO DUNKIĆ. U utorak 8 ov. mj. preminuo je naš građanin g. Frano Dunkić u 64 godini života. Pokojnik je

»HRVATSKO SRCE« imalo je u nedjelju 6. ov. mj. dječju zabavu s veoma biranim programom u korist siromašnih majki, koje će obdariti prilikom božićnih blagdana. Naročite zasluge imaju za ovu uspješnu priredbu gđa K. Vlašić i gđa Pelićarić.

Krapanj

NA DAN SV. NIKOLE. — Dne XII došlo je parobrodom iz Šibenika oko 50 izletnika da proslave »patrona« ovdanjsnj. starokatoličke kapele sv. Nikolu! Došli su s mornaričkom fanfarom. — Među našim čestitim katolici ma išao je šapat od usta do usta: »Niko na obalu: ni odrasli ni djeca«. I šapa je imao neočekivanog uspjeha. Iako j. glazba za naše selo rijetkost, mornaričke glazba nije uspjela ni da djecu za sobom povuče! Od mjesnih starokatolika pridružili su im se i pošli s njima u Crkvu tri ili četiri osobe. — Međutim je katolička crkva bila krcata kao na Božić! Na sv. Pritchest je pristupilo oko 150 osoba i to ponajviše muževa i mladića. U 12 i po sati izletnici su se povratili u Šibenik, bez trubljanja parobrodarske sirene...

Sto drugi pišu

DR ANTE RADIĆ O VJERI

U »Domu« je, u godini 1900 i 1901, d. Ante Radić napisao niz članaka, koji, u ostalo, prikazuju kako je on visoko poštovao vjeru i njezinu značenje u životu. Ne ka on sam govori:

»Onaj čovjek, koji ne vjeruje, taj ne se čini kao muha bez glave: sad polezna i ne traži puta. A onaj, koji misli, vjeruje, i zna da putuje (»da je ovaj život«), taj će posve naravski ići onim putem, za koji zna, i za koji misli da ga vodi tamo, kamo hoće doći. A to je velik razlika: ići putem, i ići kao muha bez glave. Cijeli je život drugačiji kod jednog a drugačiji kod drugoga.

To je jedno. A drugo je ovo: Kršćanin mora obdržavati zapovijedi Božje, ako hoće doći onamo, čemu se nada i u što vjeruje. I to je nešto posve novo. N. Grci ni Rimljani nijesu znali ni za kakov zapovijedi božje. A to je, ja mislim, ve mnogo veća stvar — ova novost, ove zapovijedi božje. Poslušnite samo malo: Grci i Rimljani imali su zakone i naredbe koje su morali obdržavati. Ali što je prema zapovijedima božjim?! Zapovijedi božja — to je zakon i naredba, koju svak čovjek uvijek nosi uza se, koju mora obdržavati svagda i na svakome mjestu. A za koni i naredbe, koje izdaju poglavari — to ljudi mogu kršiti i prestupati, osobito onda, kad znadu, da ih nitko ne vidi, d. nitko za to ne zna. To je — i opet kažem — to je golema razlika. Čovjek, ka jedanput sazna za zapovijedi božje, ta se čovjek mora potpuno preokrenuti, je od sada nosi nešto u duši, što ga goni vodi. Mjesto državnih stražara i žandara koje treba platiti, država je eto dobila n. stotine i tisuća stražara bez plaće, — je je svatko sebi stražar, svatko je svoj besplatni pazitelj. Kažem i po treći put: to je golema razlika.

Ja znam, mnogi će mi naši ljudi — osobito oni, koji misle, da mnogo znadu — mnogi će mi kazati: da ja previše uzdižen pokrštenje Hrvata i držim to za preveliku stvar. Ali ja im se ne čudim, jer m. danas čujemo mnogo riječi o kršćansko vjeri, ali nam te riječi dosta malo dolaze do srca.

ANECDOTE O STALJINU

Komunist Radek rado je pričao anegdote o Staljinu. Staljin ga jednom pozove k sebi i ozbiljno ga opomenu:

»Čini mi se da o meni pripovijedaš razne anegdote. Zar t. ne znaš da sam ja šef sovjetskog proletarijata, nosilac najveće ideje — komunizma i neutrudivi pobornik pravde i slobode?«

Radek: »Ali te anegdote, više nego sigurno, nisam nigdje pripovijedao.«

Šaljite pretplatu!